

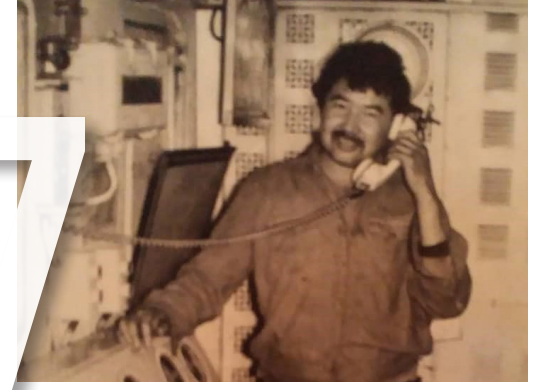
6

106 yaşında bir çınar; Külüşay Boruyeva

Isık-Köl'ün Kaşat köyünde yaşayan Külüşay Boruyeva tam 106 yaşında. Köyündeki en yaşlı kişi olan Boruyeva'nın 4 çocuğundan olan 30 torunu, 40 da torununun çocuğu var. Kocaman ailesiyle birlikte mutlu bir hayat süren Boruyeva ömrüne iz bırakan anılarını siz Gazete Manas okuyucuları için anlatıyor.

7

Denizlerde geçen 20 yıl: Kırgızistanlı denizcinin hikayesi

Şüphesiz her insan kendini mutlu edebilecek bir mesleği seçerek yaşamını idame ettirmek ister. Kimi havayolları sektöründe çalışarak uzun yıllarını gökyüzünde, kimi karayollarında çalışarak sürekli uzun yolculukta geçiriyor yaşamının büyük bir bölümünü.

Öğrenmenin yaşı olmaz!

11 çocuk babası, 34 torun sahibi ve 32 torununun çocuğu bulunan 83 yaşındaki Tölögön Beyşeyev pedagoji alanında doktora mezunu oldu.

GAZETE Manas

KIRGIZISTAN-TURKIYE MANAS UNİVERSİTESİ ÖĞRENCİ UYGULAMA GAZETESİ

MART 2020 / SAYI: 77

www.manas.edu.kg

İletişim Fakültesi, Genç İletişimciler Yarışmasından ödülleriyle döndü

Aydın Doğan Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti iş birliğiyle düzenlenen "30. Genç İletişimciler Yarışması'nda" ödülleri sahiplerini buldu.

İyilikten ilham alanlar

11

08

Gerçek bir vatansever

İletişim Fakültesi, Genç İletişimciler Yarışmasından Ödüllerle döndü

Aydın Doğan Vakfı ve Türkiye Gazeteciler Cemiyeti iş birliğiyle düzenlenen "30. Genç İletişimciler Yarışması'nda" ödüller sahiplerini buldu.

Yarışmada, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) İletişim Fakültesi öğrencileri, başarıları ile her zaman olduğu gibi yine ön plandaydı.

'Fotoğraf' kategorisinde birincilik ödülüne proje danışmanlığını KTMÜ İletişim Fakültesi akademik uzmanı Fahri Tarhan'ın yaptığı Tınistan Temircan uulu'nun "Lenin İle Bayram Namazı" adlı çalışması layık bulundu. Yine danışmanlığı akademik uzman Tarhan tarafından yapılan Guliza Urustambek kızı "Apokaliptik" adlı fotoğraf çalışmasıyla ikincilik ödülünü aldı.

'Güçlü Kızlar, Güçlü Yarımlar' başlıklı özel ödül ise danışmanlığını Öğretim görevlisi Dr. Güلزada Stanaliyeva'nın yaptığı "Ayana" adlı belgesel film projesiyle Aydana Topçubaeva'ya verildi.

Hilton İstanbul Bosphorus'ta 4 Mart 2020 tarihinde düzenlenen görkemli törene yayın camiasının saygın isimleri de katıldı. Törende Rektör Prof. Dr. Sebhattin Balcı ve İletişim Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Hamza Çakır da bulundu.

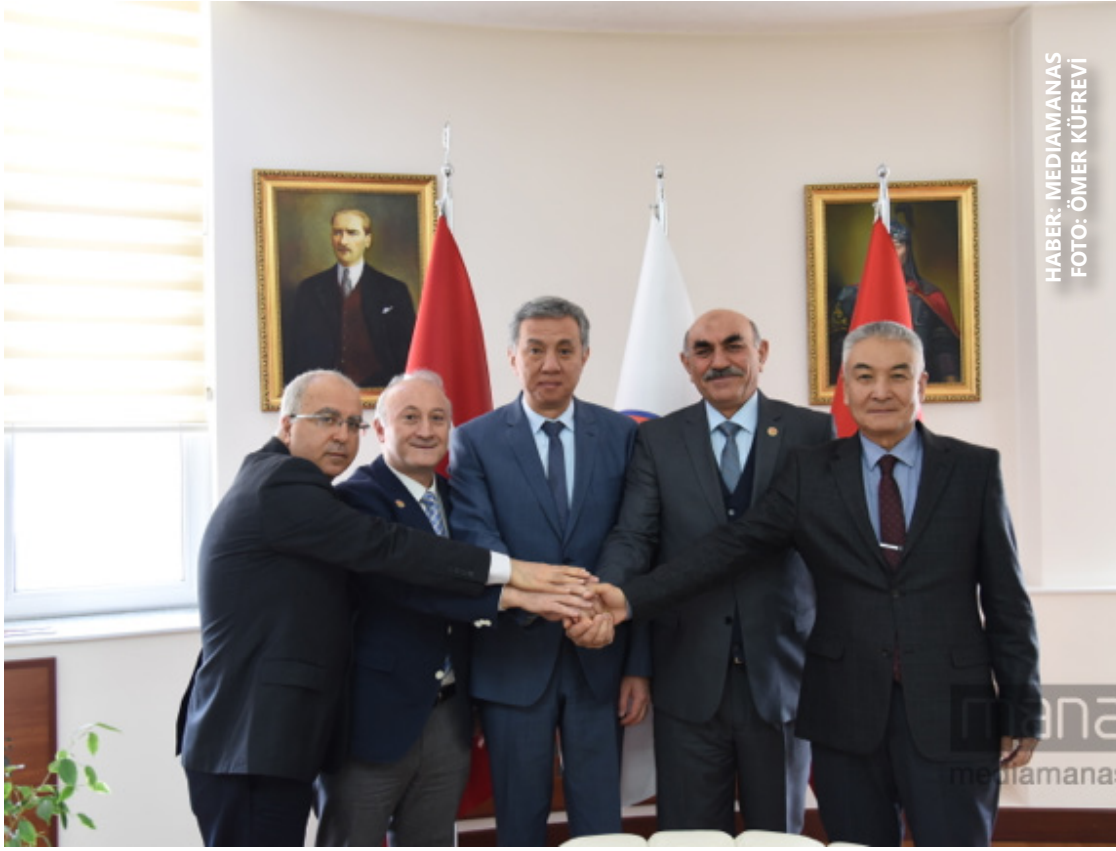
Bu seneki yarışmaya 36 üniversitenin iletişim fakültelerinden yazılı, görsel, işitsel ve internet yayıncılığı başta olmak üzere birçok dalda 486 öğrenci 537 projeye katıldı. Yarışmada 21 üniversiteden 59 öğrencinin toplam 43 projesi ödüle değer bulundu.

Rektör Balcı, ÖSYM Sınav Koordinatörleri Toplantısına Katıldı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) Rektörü Prof. Dr. Sebahattin Balcı, T.C. Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi Başkanlığı tarafından düzenlenen "2020 ÖSYM Sınav Koordinatörleri Toplantısı'na" katıldı.

Başkanlıkça 07-09 Şubat 2020 tarihleri arasında Antalya'da yapılan ve 189 temsilciliğin katıldığı toplantı ile sınavlardan önce gerekli koordinasyonun ve organizasyonun sağlanması amaçlandı.

KTMÜ Rektörü Prof. Dr. Balcı toplantıda Manas ÖSYM'nin çalışmalarını da anlattığı konuşmasını yaptı; ardından kendisine ÖSYM Başkanı Prof. Dr. Halis Ayygün tarafından katılım belgesi verildi.

KTMÜ'de Yeni Rektör Yardımcısı Atandı

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi rektör yardımcılığı görevine Veteriner Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İsmail Şen atandı.

Rektör Prof. Dr. Sebahattin Balcı ve Rektör Vekili Prof. Dr. Asılбек Kulmırzayev, rektör yardımcısı Prof. Dr. Şen'i odasında ziyaret ederek yeni görevinden dolayı kendisini tebrik ettiler ve görevinin hayırlı olması temennisinde bulundular.

Rektör Prof. Dr. Balcı, atamayla ilgili olarak, "Üniversitemizin bundan sonraki hayatında üstün başarılar getiren bir yeni başlangıca vesile olsun inşallah." diye konuştu.

Prof. Dr. Mehmet Türkmen'e "Destekleyici Akademisyen" ödülü verildi

Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ) Geleneksel Oyun ve Spor Araştırma ve Uygulama Merkezi Başkanı Prof. Dr. Mehmet Türkmen, Dünya Etnospor Konfederasyonu tarafından "Destekleyici Akademisyen" ödülüne layık bulundu.

Prof. Dr. Türkmen'e ödülü Konfederasyon tarafından 23 Şubat 2020'de Antalya'nın Serik ilçesi Belek Turizm Merkezi'nde düzenlenen III. Uluslararası Etnospor Forumu'nda verildi. Prof. Dr. Türkmen ödülünü Dünya Etnospor Konfederasyonu Başkanı Necmettin Bilal Erdoğan'ın elinden aldı.

"Geleneksel Sporların İhyası" temasıyla düzenlenen foruma, 55 ülkeden, aralarında spor bakanları, hükümet yetkilileri, federasyon temsilcileri ile akademisyenlerin de bulunduğu seçkin konuklar katıldı.

III. Uluslararası Etnospor Forumu'nun açılış konuşmasını T.C. Gençlik ve Spor Bakanı Mehmet Muharrem Kasapoğlu, kapanış konuşmasını ise Dünya Etnospor Konfederasyonu Başkanı Bilal Erdoğan yaptı.

Konuşmasında her toplumun kendine has bir kimliğe sahip olduğunu ve bu kimlik sayesinde değer kazandığını anlatan Bilal Erdoğan, "Her bir ülke bir renk. Her bir toplum bir renk. Dolayısıyla geleneksel sporlar açısından baktığımızda, bunların ihya edilmesi çok önemli. Çocukların bu sporları tekrar icra eder hale gelmeleri, sporları canlandırmak, kültür ve kimliğimizi korumak son derece önemli." dedi.

Bişkek'te TİKA-TRT İşbirliğiyle “Yeni Medya Temel Habercilik Eğitimi” verildi

HABER: MEDIAMANAS
FOTO: ÖMER KÜFREVİ

Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) ile Türkiye Radyo Televizyon Kurumu (TRT) arasındaki iş birliği kapsamında Kırgızistan'ın başkenti Bişkek'te Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi (KTMÜ)'nin ev sahipliğinde “Yeni Medya Temel Habercilik Eğitimi” düzenlendi.

Kırgızistan'ın önde gelen medya kuruluşlarından 32 yayıncı, TRT'nin yeni medya alanındaki tecrübelerinden faydalanmak üzere, 9-13 Mart 2020 tarihlerinde gün boyunca kurs gördü. Kurs sonunda başarılı olanlara sertifikalar takdim edildi.

Çeşitli alanlarda yürütülen projelerle Kırgızistan'a kalkınma yardımlarında bulunan TİKA, bu kez de Kırgızistanlı medyacıların en yeni dijital medya tekniklerinden faydalanmasını sağlayacak eğitim düzenledi.

Eğitim programı kapsamında TRT Haber Editörü Ogün Öcek, TRT'nin yeni medya alanındaki tecrübesini kursiyerlere aktardı. Katılımcılara kurs kapsamında dijital medyada kreatif haber yapım teknikleri, gazeteciler için sosyal medya kullanımı, multimedya haber teknikleri, Instagram, Facebook ve Twitter'da gazetecilik pratikleri gibi çağdaş yayın teknikleri anlatıldı.

TİKA Bişkek Program Koordinatörü Ali Muslu, eğitim programıyla dijital medyanın ulusla-

rarası habercilik etiğine uygun bir şekilde kullanılması yönünde bilinç oluşturulmasının amaçlandığını söyledi.

Kurs eğitmeni, TRT Haber Editörü Öcek, yeni medyanın tarihsel gelişimi ve geleceği konusunda TRT ve dünyadaki diğer yayın kuruluşlarının uygulamalarından örnekler vererek kursiyerlerle bilgi paylaşımında bulunduğunu bilgisini verdi.

Eğitim Uygulama Sorumlusu Nurten Erdem, Kırgızistanlı medya mensuplarıyla tecrübe paylaşımı olarak değerlendirdikleri programın karşılıklı bilgi alışverişleriyle çok faydalı olduğuna inandığını ifade etti.

Kursiyer Hilola Isakova, TİKA-TRT eğitimini her gazetecinin kendisini geliştirmesi için bir fırsat olarak gördüğünü belirtti. Kursiyer Isakova, “Bu eğitimin profesyonel herhangi bir ga-

zeteci için çok faydalı olduğunu düşünüyorum. Bu kursa gelen en tecrübeli medya mensubu dahi kendine faydalı yeni bir bilgiyle tanışabilir. Günümüzde habere ulaşabileceğimiz çok sayıda kaynak var. İnsanların haberi sizden almaları için çok uğraşmak gerekiyor. Daha eğitimin başında sitenin içerik kadar tasarımın da insanları sitenize çekmesi için ne kadar önemli olduğu bilgisini edindim.” dedi.

İlk günden dijital habercilik teknikleri konusunda bilmediklerini pek çok bilgi edindiklerini ifade eden Kursiyer Cenişgül Togolokova, eğitmenin her konuda detaylı bilgiler verdiğini vurguladı. Kursiyer Togolokova, düşüncelerini, “Bugünkü eğitimde bilmediğimiz bilgilerden haberdar olmaya başladık. Mesela gazeteciler genelde haber için Google'da arama yapmayı tercih ediyorlar. Eğitmenimiz habere ulaşmak için başka yolların da olduğunu bize anlattı. Ben haber yazdığım için görsel materyallerin nasıl olması ve nasıl kullanılması gerektiğini iyi bilmiyorum. Bugün burada haber sitesindeki fotoğrafların nasıl seçilmesi gerektiğini, boyutlarının ne olması gerektiğini öğrenmeye başladım. Eğitmenimiz bize bu konularda çok detaylı bilgiler veriyor. Daha önce çok programa katıldım. Ancak burada çok rahat bir atmosferde eğitim alıyoruz. Özgürce, hangi dilde istersek konuşup soru sorabiliyoruz. Bu programda hiç sınır yok.” sözleriyle anlattı.

Öğrenmenin yaşı olmaz!

11 çocuk babası, 34 torun sahibi ve 32 torununun çocuğu bulunan 83 yaşındaki Tölögön Beyşeyev pedagoji alanında doktora mezunu oldu.

Halk arasında, "Öğrenmenin yaşı olmaz. İnsanoğlu her yaşta yeni şeyler öğrenir." şeklindeki telkinleri sıkça duyarız. 83 yaşındaki Kırgız dede Tölögön Beyşeyev de öğrenmenin yaşı ve zamanı olmadığını aldığı doktora derecesiyle bir kez daha kanıtlıyor.

Lisans ve yüksek lisans eğitimi

1937'de Kırgızistan'ın Issık-Göl bölgesinde dünyaya gelen Beyşeyev, İkinci Dünya Savaşı'na katılan babasının savaştan geri dönmediği ve henüz 12 yaşında annesini kaybettiği için büyükannesinin yanında yetişiyor.

Tecrübesi ve azmiyle gençlere taş çıkartan Beyşeyev dede eğitim hayatına ilişkin şu ifadeleri kullanıyor: "1954'de ilk ve ortaöğrenimimi tamamladıktan sonra eğitimimi sürdürmek istedim. Yükseköğrenimime Kırgızistan Milli Üniversitesi'nde Filoloji Bölümü'nde başladım. Ancak eğitime başladıkten bir süre sonra babamın devrim karşıtı olduğu öne sürülerek üniversitede eğitim almam engellendi. Yıllar sonra babamın suçsuz olduğu kanıtlandı. Fakat bu kez de benim evlilik çağım gelmişti. Ben de evlendim. Ve eğitimim ikinci planda kaldı. Hiçbir zaman umutsuzluğa kapılmadım ve eğitimimi tamamlamak için var gücümle mücadele ettim. Sonunda 1969'da 'Ana dilin öğretilmediği teknik kaynakların kullanımı' başlıkla bitirme tezimi yazdım ve başarıyla savundum. (Sovyetler Birliği döneminde lisans ve yüksek lisans program-

ları birlikteydi. Mezunlar doğrudan yüksek lisans derecesini alıyordu.) O an benden mutlusu yoktu. Tezin yazımında bana büyük emek veren değerli öğretmenim Askar Osmonkulov'u da hayırla yad etmeden geçemeyeceğim. Bitirme tezimi komisyon üyeleri tarafından çok beğenildiği için çalışmamı kitap olarak çıkartmam ve doktora devam etmem tavsiye edildi. İmkanlar elvermediği için mezuniyetimin ardından doktora devam edemedim ve köyüme giderek 30 yıl Kırgız dili ve edebiyatı öğretmenliği yaptım."

"Yarıda kalan kitabımı çıkarmalıyım!"

30 yılını köyde öğretmen olarak geçirdikten sonra şehre yeniden döndüğünü söyleyen Beyşeyev doktora eğitimine devam etmeye karar veriyor. Ancak bu o kadar da kolay olmuyor. Beyşeyev doktora eğitimine başlarken yaşadıklarını, "Lisans-yüksek lisans bitirme tezimi komisyon üyelerinin tavsiyelerine uygun hale getirerek kitaba dönüştürmek için girişimlere başladım. İlk olarak İlimler Akademisi'ne gittim. Yaptığım düzenlemelerin ardından çalışmamı İlimler Akademisi'ne teslim ettim. Akademi çalışmamda düzeltilerin yapılması gerektiğini söyledi. Yeniden düzeltmeler yaptım ve Akademiye tekrar kontrol amacıyla verdim. Ancak çalışmam bir süre sonra Akademi'de kayboldu. Ben de tam bu zaman diliminde ağır rahatsızlığı bulunan eşimle ilgileniyordum. Tam bir yıl eşimin iyi olması için çaba gösterdim.

Ancak eşim bu sürecin sonunda vefat etti. Eşimin aramızdan ayrılmasının ardından küçük oğlum ile birlikte şehre taşındık. Köyde öğretmenlikle birlikte çiftçilik yapıyordum. Zamanın nasıl geçtiğini hiç bilmiyordum. Başlangıçta şehirde yapacak bir şey bulamadığım için bana çok sıkıcı geldi. Kendime uğraş aradım ve 2016'da yarıda kalan kitabımın son durumunu kontrol etmek için İlimler Akademisi'ne gittim. Ama kitabımın çalışmalarından sorumlu Venera Musayeva'nın Kırgız Milli Üniversitesi'nde işe başladığını duyunca soluğu hemen yanında aldım. Musayeva kitabımın tamamlanması için gerekli desteği benden esirgemedi ve kitabımı çıkarttı ve böylelikle doktora başla-

mış oldum." sözleriyle açıklıyor.

Bitirme tez çalışmasını kitap haline dönüştüren Beyşeyev, yaptığı çalışmayla gençlere özellikle pedagoji eğitimi alan yükseköğrenim öğrencilerine önemli bir kaynak sağlamış oluyor.

Durmadan çalışan öğrenci

Doktora eğitimini 2019 yılında tamamlayan Beyşeyev, her geçen gün kendisini bilime ve öğrenmeye daha fazla adıyor. Son olarak Kırgızcaya Rusça'dan giren kelimeler üzerinde çalıştığını belirten Beyşeyev konuşmasını şu ifadelerle sürdürüyor: "Rusça'dan dilimize giren kelimelerin üzerinde çalışıyorum. Çünkü bu

kelimeleri Kırgız dilinde cümle olarak söylediğimizde anlaşılıyor ama kelimeyi yalın olarak kullandığımızda cümledeki anlamını taşıyor. Bu durum ise dilimizde anlamı olmayan kelimelerin ortaya çıkmasına ve çoğalmasına sebep oluyor. Ben de bu çelişkili durum karşısında elimden gelen bütün gayreti göstermeye ve bilime yardımcı olmaya kendime hedef olarak seçtim."

"Eğitimi yarıda bırakma!"

83 yaşında doktora diplomasını alan Beyşeyev, herhangi bir nedenden dolayı eğitimi yarıda kalan ve devam ettirmek isteyenlere tavsiyelerini şu şekilde sıralıyor: "Özellikle, 'ilköğretimi bitirince üniversiteyi hemen kazanmalıyım, yoksa geç olur', 'artık benden geçti eğitimimi zamanında almalıydım', 'Ben şimdi anneyim, babayım çocuklarıma bakmalıyım eğitim benden geçti', 'Bu yaşta okursam insanlar bana ne der?' gibi halk arasındaki söylemlere itibar etmeyin. Gençler elbette ki her şey zamanında iyidir. Ancak öğrenmenin ve eğitimin yaşı olmaz. Pes etmeyin, mücadelenizi sürdürün. Kendinize iyi bakın. Sağlıklı bireyler olarak dininizi ve dilinizi koruyun. Vaktinizi boşa harcamayın. Eğitiminizi yarıda bırakmayın. Bilimde öğrenmenin yaşı kesinlikle yoktur.

HABER & TASARIM: AKNURU SEKERBEK KIZI

106 yaşında bir çınar; Külüşay Boruyeva

HABER & TASARIM:
ADINA ŞERİKBAYEVA

Isık-Köl'ün Kaşat köyünde yaşayan Külüşay Boruyeva tam 106 yaşında. Köyündeki en yaşlı kişi olan Boruyeva'nın 4 çocuğundan olan 30 torunu, 40 da torununun çocuğu var. Kocaman ailesiyle birlikte mutlu bir hayat süren Boruyeva ömrüne iz bırakan anılarını siz Gazete Manas okuyucuları için anlatıyor.

"80 yıl aynı yastığa baş koyduk"

19 yaşında evlenen Boruyeva'nın evliliği tam 80 yıl sürüyor. 80 yıl süren evliliği aynı yastığa baş koyduğu hayat arkadaşının ölümüyle sona eriyor.

Eşyle yaşadıklarını "Dile kolay tam 80 yıldır birbirimize yaverlik ettik. Birlikte neler yaşamadık ki. İçecek suyun olmadığı, giyecek kıyafetin olmadığı yılları gördük. Kıtlığa, yokluğa hep beraber göğüs gerdik. İkimizde çiftlikte çalıştık. O depo

sorumlusuydu, ben ise tütün tarlasında sulama yaptım, ot biçtim, mandırada koyun yünü kırptım. Bir keresinde hiç unutmam 1 günde 40-50 koyunun yünü kırptığım için 'en iyi koyun kırpan' ödülünü aldım. Çocuklar gibi sevinmiştik." sözleriyle anlatıyor.

"Sizler mutlu zamanın çocuklarıdır"

Boruyeva II. Dünya Savaşı'nın canlı tanıklarından. Eşyle ve çocuklarıyla beraber hayatlarını düzene koymuşken, savaşın patlak vermesiyle hayatları alt üst oluyor. Boruyeva yaşadıkları zorlu günleri şu sözlerle anlatıyor: "Çiftlikte çalışmaya başladıktan kısa bir süre sonra II. Dünya Savaşı çıktı. Her şey allak bullak oldu. Malımızı, mülkümüzü savaşa gönderdik, elimizde ne varsa; yiyeceğimizi, giyeceğimizi, erkeklerimizi. O günler çok zor günlerdi ancak yaşayan bilir. Savaş bitince yavaş yavaş da olsa hayatlar normale dönmeye başladı. Dilerim çocuklarımız bir daha böyle savaşlar görmez. Yeni nesil bu anlamda çok şanslı, sizler mutlu zamanın çocuklarıdır."

"O, evimizin bereketi"

Boruyeva eşinin ölümüyle adeta eksildiğini ama evlatları sayesinde toparlandığını ifade ediyor. Acıları yüreğine gömüp yaşamaya devam ediyor. Evlatlarına anlattığı hikayelerle avunuyor. İlerleyen yaşına rağmen sağlığı da gayet yerinde. Torunlarıyla ve onların çocuklarıyla aynı evde yaşıyor. Boruyeva ile aynı evde yaşayan torununun gelini Adina Kuseynova onun hayatlarındaki yerini şöyle anlatıyor: "Ben 4 yıl önce bu eve gelin geldim. Büyük kayınvalidemin söylediği her şey benim için ders niteliğinde.

Tecrübelerinden yararlanmak için bol bol sohbet ediyoruz. Tüm ihtiyaçlarını kendisi gördüğü gibi çocuğuma bile bakıyor. Asırlık çınara layık olmak, duasını almak için saygıda kusur etmemeye çalışıyoruz. O bizim evimizin bereketi. Allah başımızdan eksik etmesin."

Boruyeva günlerini eskileri yad etmenin yanı sıra genelde radyo dinleyerek geçiriyor. Bir de bol bol köylülerin davetlerine katılıyor. Köyün en yaşlısı olan Boruyeva düğün, sünnet gibi kutlamaların gözdesi. Köylüler onun duası olmadan sofradan kalkmıyor.

Denizlerde geçen 20 yıl: Kırgızistanlı denizcinin hikayesi

Şüphesiz her insan kendini mutlu edebilecek bir mesleği seçerek yaşamını idame ettirmek ister. Kimi havayolları sektöründe çalışarak uzun yıllarını gökyüzünde, kimi karayollarında çalışarak sürekli uzun yolculukta geçiriyor yaşamının büyük bir bölümünü.

Haberimizin kahramanı Abdurazak Turdaliyev, aylarca ailesinden ve yaşadığı çevreden uzak diyarlarda, anakaradan uzakta masmavi denizlerde dile kolay tam 20 yılını geçiriyor.

“Mavi denizlerle buluşmaya karar verdim”

Uçsuz bucaksız masmavi denizlerde yolculuğa çıkarak dünyayı keşfetmek birçoğumuzun hayalidir. Kahramanımız Turdaliyev de bu hayalini gerçeğe dönüştürenlerden biri olarak karşımıza çıkıyor. Denizi olmayan Orta Asya ülkesi Kırgızistan'da denizcilik mesleğini seçen Turdaliyev, 1955 yılında Kırgızistan'ın Calal-Abad bölgesinde üç çocuklu ailenin ikinci çocuğu olarak dünyaya geliyor. Sovyetler Birliği döneminde ilköğretimini Kırgızistan'da tamamlayan 65 yaşındaki Turdaliyev, askerlik görevini icra etmek için Rusya'nın Murmansk şehrine doğru yola koyuluyor. Turdaliyev, askerlik sürecini şu ifadeleriyle açıklıyor: “Askere gitmeden önce şoförlük eğitimi aldım. Benim zamanımda yetişkinler hep Rusya'ya askerliğe çağınıyordu. Ben de diğer yetişkinler gibi Rusya'ya askere çağıldım. Askerliğimi tamamladıktan sonra köyüme geri döndüm ve yaklaşık 2 yıl şoförlük yaptım. Bir müddet sonra artık köyde kalamayacağımı anladım ve tekrar Rusya'ya dönmeye ve mavi denizlerle buluşmaya karar verdim.”

“İlk stajımı Atlantik Okyanusu'nda yaptım”

Hayallerine ulaşmak için Rusya'nın Murmansk şehrine dönen Turdaliyev, 1980'de gemi tamiri bölümünde üniversite eğitimi almaya başlıyor. 1985'te yükseköğrenimini tamamlayan Turdaliyev artık teorik bilgilerini sahada pratiğe dönüştürmeye karar veriyor ve bü-

yük gemilerde çalışmaya başlıyor. Turdaliyev denizcilik hayatının ilk yıllarını, “Yaklaşık bir sene Rus filosunda gemileri tamir ettim. Gemilerdeki ilk stajımı da Atlantik Okyanusu'nda yaptım. Benim de içinde olduğum Rusya'nın büyük gemileri Amerika'ya yük taşıyordu. Böylece denizlerdeki ilk yolculuğumu 3 aylık bir sürede gerçekleştirdim. Bir süre sonra Güney Amerika ülkesi Peru'da tam anlamıyla denizci oldum.” şeklindeki sözleriyle anlatıyor.

“Mucizevi bir şekilde hayatta kaldık”

Aylarca denizde yolculuk eden Turdaliyev, denizde geçirdiği her anını en küçük ayrıntısına kadar hatırlıyor. Turdaliyev, büyük gemilerde güzel vakit geçirmek için kafe, oyun sahaları vb. gibi her türlü olanakların mevcut olduğunu söylüyor. Usta denizci Amerika'ya gerçekleştirdiği 3 aylık deniz yolculuğunda karşılaştığı olayları şu sözleriyle açıklıyor: “Denizde en uzun bulunduğumuz süre 3 aydı. Bu yolculuğumuzda Güney Amerika'ya yük götürüyorduk. Genellikle yola 3 gemi birlikte çıkardık. Yolculuğumuzun birkaç günü geçtikten sonra güçlü bir fırtına yüzünden gemilerimiz okyanusta battı. Maalesef diğer gemilerin mürettebatları hayatını kaybetti. Biz de mucizevi bir şekilde hayatta kaldık. Çoğunlukla yolculuk esnasında vakit geçirmek için voleybol oynuyorduk. İşte voleybol bize uzun yolculuğumuz esnasında hem yol arkadaşlığı yaptı hem de bizim motivasyon kaynağımız ve kurtarıncımız oldu. Toplar suyun yüzeyinde kalabilirdi için 24 saat boyunca topa tutunarak denizin yüzeyinde kalabildik. Denizin dibinde su sıcaklığı daha yüksek olduğundan dolayı geceleri donmamak için sık sık denizin dibine 2-3 metre girip çıkıyorduk. Tam umudumuzu yitirmişken cankurtaranlar gelip bizi kurtardılar.”

“En ilginç hayvanlarla karşılaştık”

Atlantik Okyanusu'ndan Pasifik kıyılarına kadar birçok bölgeyi gören Turdaliyev, Avrupa'nın 14 ülkesini ve Amerika kıtasının tamamını gezme fırsatını yakalıyor. Her ülkenin kendine göre farklı özellikleri olduğunu belirten usta denizci gezilerinde yaşadıklarını, “Çok şükür mesleğim sayesinde birçok ülkeyi gezdim. Amerika'nın adalarında bulunduğumuzda dünyanın

en ilginç hayvanlarıyla karşılaştık. Maymunlar bizim için çok iyi birer dost oldu. Bazen birlikte bir gemide bulunuyorduk. Yaşadığım en ilginç anlardan birisi ise 4 tonluk kaplumbağayı gördüğüm andı. Çok şaşırarak, dev kaplumbağaya ile fotoğraflar çekti. Sonunda onu götüremeyeceğimizi anladığımız için okyanusa bıraktık.” şeklindeki ifadeleriyle anlatıyor.

“Deniz sayesinde iyi dostluklar kurdum”

Denizde geçirilen sürenin çok hızlı geçtiğini ve elinden gelse zamanı geri almayı istediğini ifade eden usta denizci Turdaliyev denizde çok iyi dostluklar kurduğunu söylüyor. Arkadaşlarıyla uzun süredir iyi ilişki içinde olduğunu hatta aileleriyle seyahatlere çıktığını belirten Turdaliyev konuşmasını şu şekilde sürdürüyor: “Biz 3 Kırgız birlikte çalışıyorduk. Diğerleri Rusya, Estonya ve Ukrayna vatandaşıydı. Ne yazık ki üçünü de denizde kaybettim. Yol arkadaşlarım Vitali ve Volodya ile şimdi de haberleşiyoruz. Yaklaşık 10 yıl önce Anton adında biriyle Kuzey Amerika'ya giderken tanışmıştık. Daha sonra Anton ile iyi arkadaş olduk. Sonra onu başka bir yere gönderdiler, ondan sonra hiç görmedim. 27 Aralık 2019'da Rusya'ya gitmiştim. Anton Rusya'ya gittiğimi duyar duymaz beni arayarak görüşmek istediğini söyledi. Hemen evime beni ziyarete geldi ve 2 gün evimde misafirim oldu. Anton'un beni ziyarete gelmesiyle yaşadığım mutluluğu anlatmakta güçlük çekiyorum.”

20 yıllık denizcilik (1984- 2004)

Denizlerdeki hayallerini gerçekleştirme fırsatı bulan Turdaliyev, denizcilik mesleğinin kendisi için çok kutsal olduğunu ve bu işi yaptığı için kendisiyle gurur duyduğunu belirtiyor. Ömrünün 20 yılını denizlerde geçiren Turdaliyev, denizlerde karşılaştığı her sorunun kendisini daha da güçlendirdiğini söylüyor. Denizlerdeki son yolculuğunu 2004 yılında Kuzey Amerika'ya yapan Turdaliyev, bir süre Kuzey Amerika'da askerlik alanında çalışıyor. Bir kız babası olan usta denizci Turdaliyev şuan ise emekliliğini doğup büyüdüğü köyünde ailesiyle birlikte geçiriyor.

Gerçek bir vatansever

HABER & TASARIM: CILDIZ AMANDIKOVA

Altın Berdigulov oğluyla beraber sürdürdüğü hayatını oldukça farklı yaşayanlardan. Herkesin idealleri genelde birbirininkine benzerken, onun ki diğerlerinden oldukça farklı. Kendilerine yetecek parayı kazandıktan sonra tüm parasını Bişkek'teki bayrakların yenilenmesine ve Ak kalpak gününde kalpak dağıtımına harcıyor

44 yaşındaki Berdigulov'un hayatı 8. sınıfı bitirip köyünden Bişkek'e gelmesiyle değişiyor. Bişkek'e gelme hikayesini şu sözlerle anlatıyor: "Kırgız devlet sirkinde 3 aylık eğitim için büyük bir heyecanla Bişkek'e geldim. Sözde 3 ay sonra dönecektim ama sirk okulu beni büyüledi. Ortamı, öğretmenim Bolot Cetimişbayev'i çok sevmiştim. Zaten daha kurs bitmeden öğretmenim Bolot da kalmam için ısrar etti. Çok yeteneklisin, gitme burada oku dedi. Bu kararımın sonra da 10 yıl yoğun olarak sürecek dublör hayatım başladı. Şimdi de teklif geldikçe ara sıra yapıyorum."

Baba oğul birbirlerine yarenlik ediyor

Berdigulov 27 yaşına geldiğinde eşiyile tanışıyor ve evleniyor. Ancak aradığı mutluluğu bulamayıp ayrılıyor. 6 yıl süren evliliğinden 1 oğlu olan Berdigulov o sırada dublör olarak çalışması ve dublör oyuncusu Vahtang Kikabidze'yi çok sevmesi sebebiyle oğlunun adını Vahtang koyuyor. Oğlu ile kendisine yeni bir hayat kurup ona hem annelik hem babalık yaparak bir başına büyütüyor. Berdigulov'un tek gayesi şimdi 16 yaşında olan oğlunun okuması. Sirk okulunda aldığı eğitimden kalma yetenekleriyle düğünlerde, gösterilerde şov yapıp para kazanan Berdigulov şartları el verirse oğlunu yurt dışında okutmak istiyor.

"Gözlerim temizlenecek, boyanacak bayrak arıyor"

Berdigulov fırsat bulduğu an önceden belirlediği yerlere gidip Kırgız bayraklarını bakımdan geçiriyor. Kulağa farklı gelen bu işi neden yaptığını "Bir gün yolda yürürken sokaklara asılan ya da çizilen bayrağımıza yeteri kadar özen göstermediğimizi fark ettim. Bu işe ilk havalimanına giderken duvardaki bayrakla başladım. 1 kutu boya alıp işe koyuldum. Rengi solan bayrağı 2 saat içinde tertemiz yaptım. Sonrası böyle böyle geldi. Önceleri gözüme çarpan bayrakları temizleyip boyarken belli bir zaman sonra ben bayrak arar oldum. Bu işi yaparken yaşadığım mutluluğu kelimelerle anlatamam. Maddi durumum el verdiği sürece ölene kadar yapacağım." sözleriyle anlatıyor.

"Ak kalpak Günü'nde kendi paramla aldığım 300 kalpak dağıttım"

Berdigulov'u sıradan insanlardan ayıran sadece bayraklara göstermiş olduğu ilgi değil. O aynı zamanda Kırgız kültürünün önemli sembollerinden kalpağı da unutturmamaya

"Bir gün yolda yürürken sokaklara asılan ya da çizilen bayrağımıza yeteri kadar özen göstermediğimizi fark ettim. Bu işe ilk havalimanına giderken duvardaki bayrakla başladım. Bir kutu boya alıp işe koyuldum. Rengi solan bayrağı 2 saat içinde tertemiz yaptım. Sonrası böyle böyle geldi. Önceleri gözüme çarpan bayrakları temizleyip boyarken belli bir zaman sonra ben bayrak arar oldum. Bu işi yaparken yaşadığım mutluluğu kelimelerle anlatamam."

çalışıyor. Kırgızistan'da her yıl 5 Mart'ta kutlanan Ak Kalpak Günü'yle insanlara kültürel değerleri unutturulmamaya çalışılıyor. Berdigulov da düzenlenen Ak Kalpak Günü'ne elinden geldiği kadar destek olmaya çalışıyor. Bu durumu "Bir Kırgız olarak kültürel değerlerimizi gelecek nesillere aktarmanın vatandaşlık görevim olduğunu düşünüyorum. Bu konuda kafa yorarken aklıma Ak Kalpak Günü'nde insanlara kalpak dağıtma fikri geldi. Bir farkındalık yaratabileceğimi düşündüm. Dikkat çekmek için arabamı da süsleyip, 300 tane kalpak alıp düştüm yollara. Ala Too meydanında insanların Ak Kalpak Günü'nü kutlayıp aldığım kalpakları dağıttım." sözleriyle anlatıyor.

Aytmatov'un heykelini yıkadı

Birçok okuyucu gibi Berdigulov da Cengiz Aytmatov'un eserlerini severek okuyor. Aytmatov'un doğum günü kutlamalarında yine herkesten farklı olduğunu gösterip, yazarın heykelini yıkıyor. Bu hareketini gören Aytmatov'un oğlu Berdigulov'a bir teşekkür mektubu gönderiyor. Berdigulov'un bu duyarlılığı herkes tarafından takdir ediliyor. Güney Kore, Rusya gibi yurt dışında yaşayan Kırgızlardan da destek mesajı almaya devam ediyor.

HABER & TASARIM:
ZARİFA ABDUMAMİNOVA

İyilikten ilham alanlar

Kırgızistan'da engelli bireylere fiziki ve sosyal rehabilitasyon desteği için gerek kamu gerekse özel onlarca kuruluş var. Ancak iyilikten ilham alanların çabalarıyla açılan Obereg rehabilitasyon merkezi diğerlerin biraz farklı. O tamamı gönüllülerden oluşan, tüm hizmetlerini ücretsiz veren bir rehabilitasyon merkezi.

Rehabilitasyon merkezi 2003 yılında bakıma muhtaç engelli bireylerin çok yönlü gelişimine destek olmak amacıyla kuruluyor. Kurulduğu günden itibaren de kurum kendisine engelli bireylerin sosyal rehabilitasyonunda, çevreye adaptasyonunda pedagojik destek olmayı kendisine görev ediniyor. Ayrıca kısmi medikal yardımlarla da insanların derdine derman olmaya çalışıyor.

"Burada hem öğretmen hem öğrenci oldum"

Obereg rehabilitasyon merkezi açma süreçlerini kurumun müdürü Olga Nikolayevna şu sözlerle anlatıyor: "Ben bir eğitimciyim. Bugüne kadar devlet okulu da dahil birçok okulda öğretmenlik yaptım ama rehabilitasyon merkezini açana kadar engelli çocuklarla hiç iletişimim olmamıştı. Açıkçası bu konuda da çok

endişeliydim. Yani ilk başta onlara faydalı olmayı amaçlayan bir öğrenci oldum. Onlarla zaman geçirdikçe, farklılıkları, benzerlikleri keşfettikçe başarılı bir öğrenci olmayı başardığıma inanıyorum. Burada çalışmamdaki en büyük motivasyon kaynağım hem öğretmen hem öğrenci olmam."

"Onların toplumdan, toplumun da onlardan korkmamasını sağlamaya çalışıyoruz"

Rehabilitasyon merkezinde sosyal hizmet uzmanları da çalışıyor. Tüm çalışanlar ve engelli çocuklarla kocaman bir aile olmayı başarıyor. Etkinlikler düzenleyip, hep beraber eğleniyorlar. Bu konuda Nikolayevna şunları anlatıyor: "Biz burayı onlara tıbbi yardımda bulunmak için açmadık. Zaten gerekiyorsa hastanelerde tedavilerini sürdürüyorlar. Bizim amacımız daha çok onları

eğitip sosyalleştirmek. Onların toplumdan, toplumun da onlardan korkmamasını sağlamaya çalışıyoruz. Kolektif faaliyetleri son derece önemsiyoruz ama bu o kadar da kolay olmuyor. Serebral palsy, epilepsi, down sendromu, otizm başta olmak üzere 30'a yakın farklı tanılı çocuğumuz var. Hepsiyile ortak dili bulmaya çalışıyoruz. Birbirlerini fark etmelerini sağlıyoruz. Biri konuşamıyor ama kendisini dans ederek ifade ediyor. Diğerleri şarkı söyleyerek. Tüm farklılıklarımızla tiyatrolar düzenliyoruz, bayramlar kutluyoruz."

"Malika ile mucizeyi yaşadık"

Sevginin gücüne sonsuz inanan Nikolayevna, verdikleri emek karşısında yaşadıkları mucizeyi şu sözlerle anlatıyor: "Bir gün Oş şehriden Malika adında 4 yaşında bir kız çocuğu getirdiler. Malika'yı re-

habilitasyon merkezine bebek arabasıyla taşıdılar. Hastalığının tanısı serebral palsiydi. Yürüyemiyor, konuşamıyordu. Malika tam 8 yıldır bizimle. Artık koltuk değnekleriyle de olsa yürüyebiliyor. Hem Kırgızca'yı hem Rusçayı birçoğumuzdan daha güzel konuşabiliyor. Malika benim için sevgiyle, emekle nasıl yol kat edileceğinin en büyük göstergesidir."

"Hep beraber yaşamayı öğrenmeliyiz"

Rehabilitasyon merkezinin koreografi öğretmeni ve festival etkinlikleri sorumlusu Y. Zakharçenko çocuklarla çalışırken ki duygularını "İlk kez onları gördüğümde çok ağlamıştım. Ama zamanla şunu öğrendim. Engelli, sağlıklı bunları hiç düşünmeden tek şeye odaklanıyorum; sadece çocuk olmalarına. Hepsinin ayrı ayrı özelliği var. Evet sağlıklı birine göre yapamadıkları var belki ama yapabildiklerinin en iyisini yaptıkları için onlara gıptayla bakıyorum. Onları toplumdan ayırmamalıyız. Gerçeklerle yüzleşip, hep beraber yaşamayı öğrenmeliyiz." sözleriyle ifade ediyor.

“

Biz burayı onlara tıbbi yardımda bulunmak için açmadık. Zaten gerekiyorsa hastanelerde tedavilerini sürdürüyorlar. Bizim amacımız daha çok onları eğitip sosyalleştirmek. Onların toplumdan, toplumun da onlardan korkmamasını sağlamaya çalışıyoruz.

"Grafik Köprü"

📷 Guliza Urustambek Kızı

Galata Köprüsü, İstanbul, 2020

"Eve giden yol"

Nurzat Kazibekova

Koçgor'da karlı bir akşam üstü evine doğru giden Aksakal.

• KTMÜ adına sahipleri

Rektör Prof. Dr.
Sebahattin Balcı
Rektör Vekili Prof. Dr.
Asilbek Kulmırzayev

• Genel Yayın Yönetmeni

Prof. Dr. Hamza Çakır

• Yayın Koordinatörü

Doç. Dr. Aslı Yurdigül

• Sorumlu Müdür

Öğr. Gör. Dr. Gülzada
Stanaliyeva

• Çeviri

Öğr. Gör. Dr. Regina
Camankulova

Öğr. Gör. Dr. Kanişay
Muktarova

Arş. Gör. Dr. Venera
Narinova

Arş. Gör. Camilya
Abdimalikova

• Editör

Arş. Gör. Banu Erdoğan
Çakar

Arş. Gör. Zeki Okyay

• Gazete Tasarımı

Ravşan Abdullaev

• Yazışma Bilgileri

KTMÜ İletişim Fakültesi
Cal Yerleşkesi, Bişkek
Tel +996 (312)
492756/1164